

Заява прес-секретаря Командування Військ Територіальної Оборони Польщі щодо публікацій на Інтернет-порталі onet.pl

Заява прес-секретаря Командування Польських військ територіальної оборони щодо публікацій на тему штурмової гвинтівки GROT, опублікованих 25 січня 2021 року на Інтернет-порталі onet.pl <https://www.onet.pl/informacje/onetwiadomosci/szokujacy-raport-o-karabinku-grot-ujawnia-pelen-zakres-jego-wad/0yent0v,79cfc278>

Перш ніж звернуся до змісту статей, опублікованих сьогодні на порталі onet.pl щодо автоматичного карабіна GROT, я хотів би звернути увагу читачів на кілька аспектів, оскільки я вважаю, що публікація матеріалів на сторінках Інтернет-порталу onet.pl, а також час, коли вони з'явилися, не є випадковими. По-перше, від публікації статті Пана Павла Мошнера, який безпідставно вказує на низку недоліків автоматичного карабіна GROT, відмовилося періодичне польське видання Raport WTO (Звіт Військ територіальної оборони Польщі), незважаючи на те, що анонси публікації з'явилися у вересневому номері журналу. Можна звичайно припустити, що редакція Raport WTO, ознайомившись із матеріалом, вирішила, що його зміст не відповідає стандартам галузевої преси. Як бачимо, таких висновків не зробила редакція onet.pl, для якої клікбейти більш важливі, ніж зміст самої публікації. По-друге, на мою думку, стаття є елементом боротьби лобістів, що вже траплялося в минулому, в контексті автоматичного карабіна GROT. По-третє, більшість інформації, на якій ґрунтуються опубліковані сьогодні в onet.pl статті – це відомості про випадкові інциденти, що стосуються дефектів автоматичного карабіна, що мали місце виключно в його перших версіях. Цікаво також, що значна частина фотографій, опублікованих на порталі onet.pl – це зображення елементів передвиробничих прототипів гвинтівок (на що вказують компоненти, зображені на цих фотографіях).

Шановні читачі! Публікація, яка вийшла сьогодні на порталі onet.pl, базується практично на анонімних заявах людей та публікації архівних фотографій екземплярів з перших виробничих партій. Єдиною цитованою у тексті особою, є журналіст Павел Мошнер, а його повідомлення, назване у тексті «звітом», не є офіційним документом. Тому, на підставі оцінки публіциста, складно вважати за доцільне здійснення вірогідної оцінки виробу, який, до моменту введення в експлуатацію, пройшов комплексний процес сертифікації. Якщо хтось таки має право висловлюватися на тему досвіду використання гвинтівок GROT, то це, звичайно, не особи, які свою думку формують на підставі поодиноких спостережень або генерали, які, ймовірно, не тримали цього карабіна в руках. Єдиною інституцією, яка володіє знаннями та набутим досвідом використання понад 40 тис. гвинтівок GROT, є Командування Військ територіальної оборони Польщі.

Командування Польських військ територіальної оборони є розпорядником карабінів MSBS GROT і контролює процес накопичення та втілення досвіду їх експлуатації. Протягом 2017-2020 років польське підприємство Fabryka Broni «Łucznik» поставила Збройним силам Польщі 43 700 штук гвинтівок GROT. На сьогоднішній день кількість гвинтівок GROT зросла до 40 520, які використовуються Військом Польським, а решта 3 180 екземплярів знаходяться в логістичній системі Збройних сил Польщі, у процесі передачі в розпорядження війська. Починаючи від січня цього року, підрозділам поставляються найновіші версії автоматичного карабіна – A2 (нині це вже 6 963 екземпляри).

В результаті попередньої експлуатації протягом трьох років, предметом рекламаций були близько 4% гвинтівок, у тому в більшості випадків – по відношенню до магазинів, тобто, фактично, вони не стосувалися конструкції гвинтівки.

Автоматичний карабін GROT, як і будь-яка нова конструкція, вдосконалюється за тісної та дуже ефективної співпраці з виробником. Окремі зауваження, що з'являються у публічному просторі, зазвичай, не є точкою відліку для Командування Військ територіальної оборони, оскільки його висновки щодо розробки конструкції базуються на сформованій системі накопичення досвіду та коментарів, яка сьогодні нараховує близько 40 тисяч користувачів.

У процесі збору досвіду та коментарів щодо використання автоматичного карабіна GROT, Командуванням Військ територіальної оборони було отримано десятки дуже цінних коментарів від безпосередніх користувачів – професійних військовослужбовців та солдатів Військ територіальної оборони. Ці коментарі перевіряються колишніми військовослужбовцями Військ спеціального призначення, а також операторами бойових команд, що проходять службу у Війську територіальної оборони. Власне такі спостереження (а не окремі оцінки, оприлюднені, наприклад, у соціальних мережах) складають зміст модифікації зброї та визначають напрямки її вдосконалення. Відповідно до прийнятих правил, військовослужбовці, які повідомляють про свої спостереження, пов'язані із застосуванням зброї, отримують за це винагороду. Використовуються також механізми, які заохочують солдатів ділитися своїми ідеями щодо вдосконалення зброї.

Прикладів втілення пропозицій у практику щодо експлуатації автоматичного карабіна, є багато. Опрацювання цієї гвинтівки здійснювалося від початкової версії A0 та тривало до тієї, яка в цей час входить у склад оснащення екземплярів версії A2, а також знаходиться у процесі проектування двох нових версій. До важливих конструкційних змін, які вводяться у версію A2, можна зарахувати, наприклад, подовжену ложу, що захищає газовий регулятор від випадкового зміщення. Поправки, які здійснюються з метою усунення таких недоліків, також впроваджуються до автоматичного карабіна версії A1, який вже використовується військом. Поправки включатимуть також модернізацію карабінів з простим механізмом, що захищає газовий регулятор від неправильного складання та випадкового зміщення його механізму. Модифікація повинна бути завершена до середини цього року. Зброя постійно вдосконалюється та допрацьовується відповідно до очікувань військовослужбовців.

Найбільш поширений дефект, виявлений в конструкції гвинтівки, про який у статті не згадується, пов'язаний із відривом накладок рукоятки взводу. До сьогоднішнього дня здійснено заміну/ремонт у 579 випадках. В нових версіях карабіна сприйнятливість до відриву накладки рукоятки взводу цілком виключено.

Зброя постійно допрацьовується, а виробник швидко реагує на повідомлення про помічені недоліки. На нашу думку, передача зброї в руки військовослужбовців – добровольців, які з нею починають здобувати свої уміння і технічні навички, була дуже добрим рішенням. Звичайно, існує й «інша сторона цієї медалі» – такі дії викликали реакцію, найчастіше з боку менш досвідчених військовослужбовців. Нам, як установі, яка створила систему накопичення досвіду й коментарів та має у своєму розпорядженні вичерпні дані про дефектність зброї, такі поодинокі коментарі не дають суттєвої користі. Звичайно, ми врахували ризик, пов'язаний з публікацією такої інформації, створюючи систему оцінки досвіду та коментарів, над якою працює також колишній персонал Військ спеціального призначення.

Від час введення в експлуатацію нової конструкції, яка вимагає вищих технічних навичок у порівнянні з її попередніми версіями, слід враховувати, що важливим завданням буде формування досвідчення військовослужбовців Військ територіальної оборони у сфері її експлуатації, у тому технічних знань. Під час накопичення даних про використання автоматичного карабіна, було визначено просте співвідношення між кваліфікацією персоналу і якістю його підготовки та виявленням дефектів зброї. Прикладом можуть бути бригади та батальйони, де кількість таких дефектів на сьогоднішній день є близькою до нуля. Отже, підвищення кваліфікації військових інструкторів, відповідальних за формування навичок, пов'язаних з експлуатацією зброї, є одним з найважливіших завдань Командування Військ територіальної оборони.

Нижче я наведу приклади найбільш кричущих помилок чи очевидних маніпуляцій читачів авторами сьогоднішніх публікацій:

Маніпуляція:

Цитата з Onet.pl: «Під час підписання контракту Grot не мав кваліфікаційних випробувань, які дозволяли б використовувати його в армії»

Правда

Гвинтівка GROT пройшла всі необхідні кваліфікаційні випробування, перш ніж її перші екземпляри були впроваджені в експлуатацію. Це було обумовлено положеннями контракту, підписаного під час ярмарку-виставки MSPO у 2017 році, відповідно до якого прийняття обладнання Збройними Силами було обумовлене проходженням кваліфікаційних випробувань перед поставкою. Кваліфікаційні випробування під наглядом спеціальної комісії закінчились у листопаді 2017 року. Перші поставки гвинтівки відбулись у грудні 2017 року. Крім того, проводилась також оцінка відповідності продукції для цілей державної оборони та безпеки – відповідно до чинних норм.

Неправда

Рішення про введення гвинтівки GROT на озброєння війська підписав не Начальник Генерального штабу Збройних сил Польщі, який затвердив нову зброю наказом, а лише 17 травня 2018 року – Начальник Інспекторату забезпечення Збройних сил (...).

Правда

Відповідно до Рішення № 444/MON від 30 грудня 2013 року, Начальник Генерального штабу Збройних сил Польщі має право впроваджувати оснащення до Збройних сил Польщі у випадках, коли це тягне за собою необхідність внесення кадрових змін до Збройних сил. Однак у випадку автоматичного карабіна GROT, така потреба не виникла та відповідно до зазначеного вище Рішення, гвинтівка була введена наказом Начальника Інспекторату забезпечення Збройних сил.

Неправда

Цитата: «Під час стрільби з кожної п'ятої гвинтівки вилетів газовий регулятор (...). Під час випробувань військовослужбовці GROM виявили також проблеми із замками, які розпадалися, курками, які відривалися та кріпленням ременів, які мимовільно розстібалися, після чого мала місце проблема з їх застібанням».

Правда

Після завершення вступних тестів прототипів гвинтівок, які проводилися підрозділами Військ спеціального призначення, не було жодних застережень, наведених у змісті статті. Слід також підкреслити, що вступні тести, які не передбачали внесення змін, проводились на прототипах.

Неправда

«Однією з найсерйозніших проблем був значний нагрів зброї до такого ступня, який не дозволяв нею користуватися».

Правда:

3 листопада 2017 року, на підприємстві Fabryka Broni «Łucznik» були проведені порівняльні випробування температури ложа гвинтівок MSBS GROT, HK-416D та BERYL в умовах інтенсивної стрільби.

Результати випробувань показали, що температура ложа гвинтівки MSBS GROT, отримана в умовах інтенсивної стрільби (які набагато перевищують норми, що виникають з тактичного призначення зброї), не відрізнялася від температури ложа інших сучасних гвинтівок подібної конструкції. Наприклад, ложа гвинтівки MSBS GROT в середньому нагрівалася до температури, значення якої було на 10°C нижче, ніж у випадку автоматичного карабіна HK-416D, а у випадку карабіна BERYL ця різниця була нижчою навіть на 50°C на користь гвинтівки GROT. Наведене вище обґрунтоване результатами досліджень, в яких брали участь експерти з підприємства Fabryka Broni «Łucznik» та Військової технічної академії. Перебіг порівняльних випробувань задокументовано кіноматеріалом.

Маніпуляція:

Цитата: «з карабіна GROT випадає газовий регулятор та поршень».

Правда:

Випадіння газового регулятора може бути спричинено випадковим або неправильним налаштуванням регулятора поза робочим діапазоном. До сьогоднішнього дня кількість скарг щодо випадіння газового регулятора складає 0,44% з усіх гвинтівок загалом. Цю проблему вже було вирішено шляхом застосування конструктивних змін, внесених у версію гвинтівки A2, тобто через розширення рукоятки (перемикач вузла газового регулятора захищений від випадкового зміщення). У випадку версії A1 незабаром розпочнеться монтаж модифікацій з метою виключення помилок користувача зброї або випадкового зміщення регулятора.

Маніпуляція:

Наведення поодиноких прикладів пошкодження затворної рами і повзуна у якості інформації, яка збільшує правдоподібність припущень автора публікації щодо дефектів конструкції.

Правда:

Окремі випадки. Повідомлення про дефекти стосувалися трьох випадків по відношенню до блоку затворної рами з накладкою та двох випадків по відношенню до повзуна, що за кількістю екземплярів, експлуатованих сьогодні (більше 40 тис. гвинтівок), складає 0,0125%

Маніпуляція:

Наведення поодиноких прикладів пошкодження ударника повзуна у якості інформації, яка збільшує правдоподібність припущень автора публікації щодо дефектів конструкції гвинтівки.

Правда:

Щодо повідомлень про дефекти ударника (0,19% по відношенню до кількості експлуатованих гвинтівок MSBS у військах Збройних сил), Виконавець опрацював та додав до у версії A2 новий тип ударника, що забезпечує підвищену довговічність цього елемента під час військової підготовки з холостими патронами.

Маніпуляція:

Наведення прикладів іржавіння елементів зброї внаслідок відсутності належного технічного утримання, зазначеного виробником такої зброї, у якості інформації, яка збільшує правдоподібність припущень автора публікації щодо дефектів конструкції гвинтівки.

Правда:

Переважає більшість елементів автоматичних карабінів GROT виготовлені з некорозійних матеріалів (алюмінію та полімерів). З часом корозія може виникати в елементах, які входять у склад ствола, замка та ударно-спускового механізму, чищення яких та належне технічне обслуговування під час експлуатації було відсутнє. Оприлюднення користувачем зображення заіржавілих елементів зброї є лише підтвердженням його низької технічної обізнаності та не виконання ним вказівок виробника, зазначених в інструкції з обслуговування виробу.

п-к Марек Пеншак

Прес-секретар Військ територіальної оборони